

УДК 65:364

Кралін М., Сагайдак-Нікітюк Р. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Використання дронів в соціальній роботі: необхідність та перспективи

nikkrimki@gmail.com

The basic prerequisites for the use of drones are studied. The areas of use of drones are investigated. The advantages and disadvantages of cargo delivery by drones are analyzed.

Keywords: transportation, drone, social work, pandemic.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розвиток суспільства та зміни в його ціннісних орієнтаціях супроводжуються актуалізацією проблем соціального характеру. Це потребує впровадження нетрадиційних підходів до забезпечення населення соціальною допомогою, формування новітніх соціальних технологій та використання інноваційних методів у соціальній роботі.

Важливо відзначити, що приділення уваги держави інтерес до людей з особливим соціальним статусом з кожним роком зростає, особливо ця тенденція характерна для розвинених країн.

Велика увага наукових розробок приділяється оптимальній доставці необхідного вантажу в мінімальний термін, що дозволяє забезпечити надання швидкої та невідкладної допомоги людям, які її потребують та дозволяють знизити вплив зовнішніх факторів на їх здоров'я.

Доставка посилок безпілотниками – це відносно нова ніша в різних сферах життя людини загалом, але, при цьому, слід зазначити, що соціальна сфера ще не використовує в своїй діяльності ці прилади.

Дрони сьогодні на 90 % не вимагають контролю людини. Весь політ, зліт і посадка, відбуваються дистанційно шляхом певного програмного забезпечення. Можна констатувати, що дрони є апаратами, які вміють літати самостійно.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

На думку експертів, дрони надають нові можливості для швидкого і вигідного в економічному аспекті переміщення малогабаритних і маловагових вантажів, зокрема: кореспонденції, лікарських препаратів тощо.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

З огляду на вищевказане, вивчення можливостей застосування дронів для переміщення малогабаритних вантажів для соціальної допомоги населенню з особливим соціальним статусом в реальному просторі є вкрай актуальним для України.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є вивчення можливостей застосування дронів для доставки малогабаритних вантажів людям з особливим соціальним статусом у реальному часі й просторі.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретична та методологічна основа дослідження складається в аналізованні наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців та Інтернет-ресурсів, відбір з досліджуваної проблематики корисної інформації щодо використання дронів у сучасному житті.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Основними передумовами використання дронів, на наш погляд, є:

- можливість зниження витрат внаслідок виключення транспортної доставки;
- мінімізація впливу людського фактору;
- прискорення процесу доставки вантажу замовнику.

Ідея надання транспортних послуг з використанням дронів досить проста. Будь-який негабаритний вантаж прикріплюється до корпусу дрона і переміщається по повітрю замовнику, замість звичного кур'єра на вантажному або громадському транспорті. Це значно прискорює процес безпосередньої

доставки, на який абсолютно не впливає перевантаженість трафіку у великих містах [1-3].

Застосовувати запропоновану послугу також вкрай вигідно і перспективно в малонаселених або важкодоступних місцях.

Доставка товарів дронами має безліч переваг. Проте існує і низка недоліків, без вирішення яких навряд чи таке рішення здатне стати масовим.

До основних переваг такого способу доставки вантажів відносять:

- складний рельєф місцевості не є для дронів проблемою. Дрони долають будь-який рельєф відносно легко, що в багатьох випадках дозволяє суттєво скоротити маршрут, прискоривши час доставки;

- незалежність від обмежень транспортної інфраструктури. Наприклад, розбита дорога або її відсутність у сільській місцевості негативно впливають на пересування наземного транспорту;

- висока швидкість доставки забезпечується зокрема і незалежністю від ситуації на дорозі (пробки, аварії та інші можливі проблеми);

- можливість вертикальної посадки, що дозволяє забезпечувати дуже високу точність доставки завдяки GPS-датчику;

- мінімальний негативний вплив на навколишнє природне середовище;

- висока енергоефективність та здатність працювати в важкодоступних місцях [3-4].

До недоліків, які заважають використанню доставки дронами, належать:

- невелика вантажопідйомність (до 3-4 кг), що унеможлиблює їх використання для транспортування великих вантажів (наприклад, інвалідних крісел, ортопедичних ліжок тощо);

- обмеження за часом автономної роботи (до 30 хвилин) істотно обмежує радіус можливої доставки;

- порушення конфіденційності (дрон використовує GPS для переміщення до точного пункту призначення, вбудовану камеру, яка дозволяє уникати перешкод під час польоту і безпечно приземлятися);

- відсутність спеціально облаштованих пунктів прийому посилок від дронів для забезпечення вантажів. Так, за умов доставки вантажу кур'єром оформлюється розписка про його отримання, а при доставці квадрокоптером вантаж просто залишається біля будинку без нагляду;

- юридичні питання – в деяких державах використання дронів не регламентується законодавчою базою, але в США та інших західних країнах регулятори активно працюють у цьому напрямі;

- фізична безпека – більшість мешканців міст будуть незадоволені постійними польотами безпілотників, які можуть вийти з ладу і впасти на пішоходів [5-6].

Крім того, дрони створюють потенційну небезпеку при використанні поблизу аеропортів внаслідок ризику зіткнення з літаками.

Але, питання використання дронів актуалізувалося під час пандемії COVID-19, у зв'язку з необхідністю мінімізувати особисті контакти.

Проаналізувавши наукові праці з досліджуваної проблематики, ми дійшли висновку, що дрони доцільно застосовувати в таких сферах:

- *транспортування біоматеріалів.* Доставка біоматеріалів дронами значно скорочує зайві контакти на всіх етапах транспортування та дозволяє швидше отримати результат тестів для хворих і медичних працівників;

- *дезінфекція місць.* Дрони можуть обробляють громадські місця і транспорт, який переміщувався між постраждалими районами. Так як коронавірус в більшості випадків передається повітряно-крапельним шляхом і через поверхні, це допомогло б знизити ризик зараження;

- *доставка вантажів.* Під час епідемії дрони можуть доставляти населенню, яке перебуває на карантині, продукти першої необхідності, їжу та ліки.

ВИСНОВКИ

Застосування дронів у соціальній сфері дозволить вчасно доставляти вакцини та лікарські засоби, що, в свою чергу, покращить життя людей з особами потребами.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Майбутнє вже настало: що таке смарт-технології та для чого вони потрібні. URL: <https://weekend.today/kolonki/sho-take-smart-tehnologii-ta-dlja-chogo-voni-potribni.htm> (дата звернення 14.10.2021).
2. Доставка дронами: привіт із майбутнього? URL: <https://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/dostavka-dronami/> (дата звернення 14.10.2021).
3. У сфері надання соціальних послуг впроваджуються цифрові технології. URL: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-sferi-nadannya-sotsialnikh-poslug-vprovadzhuysya-tsifrovi-tehnologii-46488.html> (дата звернення 14.10.2021).
4. Как доставка дронами может изменить наши дома и города. URL: <https://hightech.fm/2020/12/08/new-town-drones> (дата звернення 14.10.2021).
5. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1345188352.pdf> (дата звернення 14.10.2021).
6. Доставка дронами: хто буде першим. URL: <https://dronomania.ru/faq/dostavka-dronami-kto-budet-pervym.html> (дата звернення 14.10.2021).

REFERENCE

1. Majbutne vzhe nastalo: shcho take smart-tehnologii ta dlya chogo voni potribni. URL: <https://weekend.today/kolonki/sho-take-smart-tehnologii-ta-dlja-chogo-voni-potribni.htm> (data zvernennya 14.10.2021).
2. Dostavka dronami: privit iz majbutn'ogo? URL: <https://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/dostavka-dronami/> (data zvernennya 14.10.2021).
3. U sferi nadannya social'nih poslug vprovadzhuyut'sya cifrovi tehnologii. URL: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-sferi-nadannya-sotsialnikh-poslug-vprovadzhuysya-tsifrovi-tehnologii-46488.html> (data zvernennya 14.10.2021).
4. Kak dostavka dronami mozhet izmenit' nashi doma i goroda. URL: <https://hightech.fm/2020/12/08/new-town-drones> (data zvernennya 14.10.2021).
5. Integrovani social'ni sluzhbi: teoriya, praktika, innovacii. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1345188352.pdf> (data zvernennya 14.10.2021).
6. Dostavka dronami: kto budet pervym. URL: <https://dronomania.ru/faq/dostavka-dronami-kto-budet-pervym.html> (data zvernennya 14.10.2021).

Вивчено основні передумови використання дронів. Досліджено сфери застосування дронів. Проаналізовано переваги та недоліки доставки вантажів дронами.

Ключові слова: транспортування, дрон, соціальна робота, пандемія